

Betonske konstrukcije 2

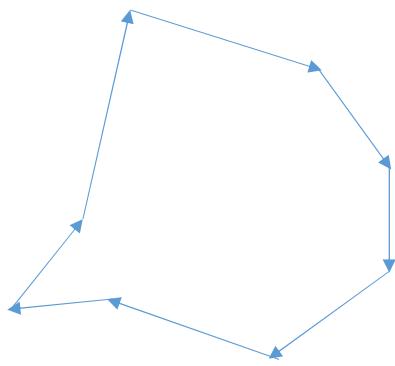
Prof. dr. sc. Damir Varevac

dvarevac@gfos.hr

Ponavljanje

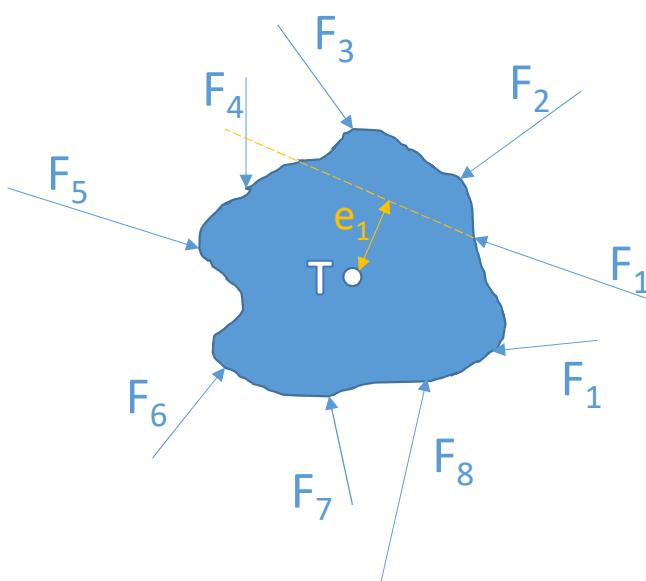
Jednoosno savijanje

Ravnoteža tijela

$$\sum F_i^h = 0$$

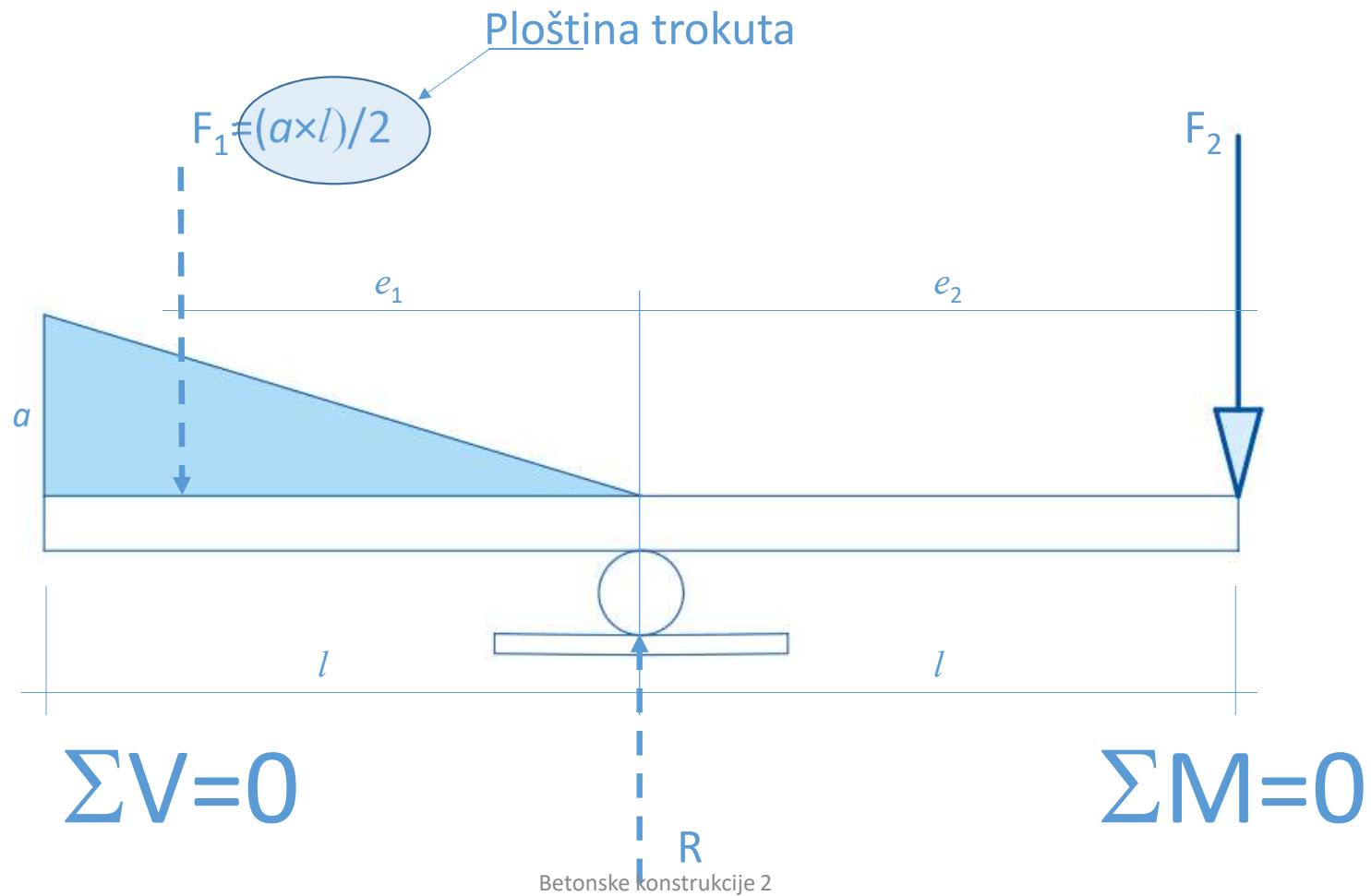
$$\sum F_i^v = 0$$

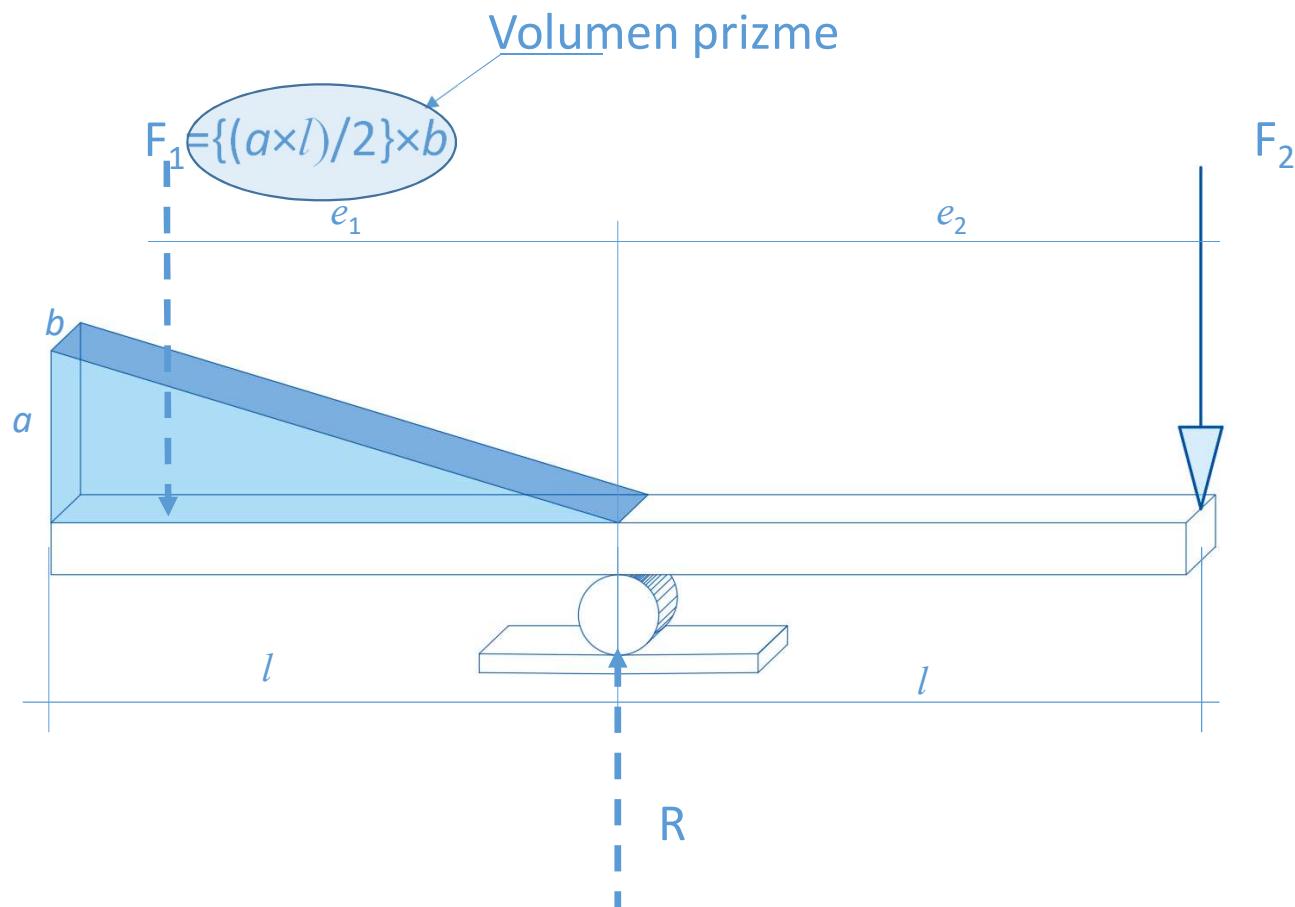
$$\begin{aligned} M_1 &= F_1 \times e_1 \\ M_2 &= F_2 \times e_2 \\ M_3 &= F_3 \times e_3 \\ \dots & \end{aligned}$$

$$\sum M_i = 0$$

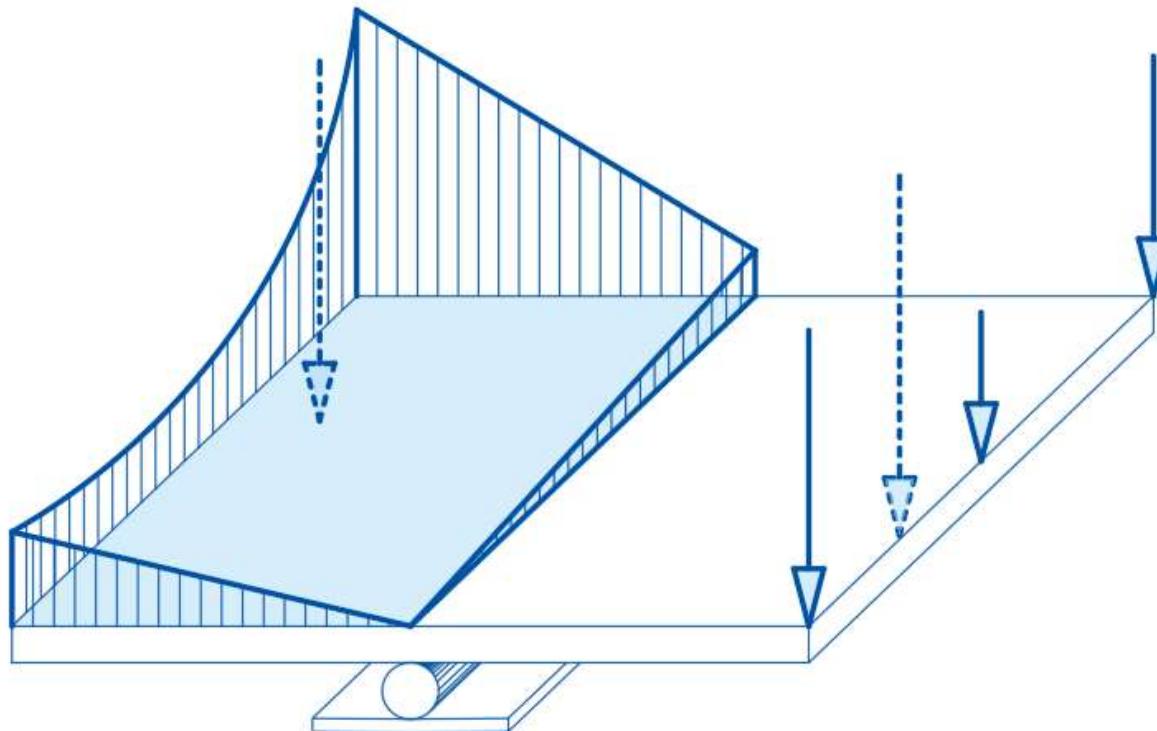
Ravnoteža tijela

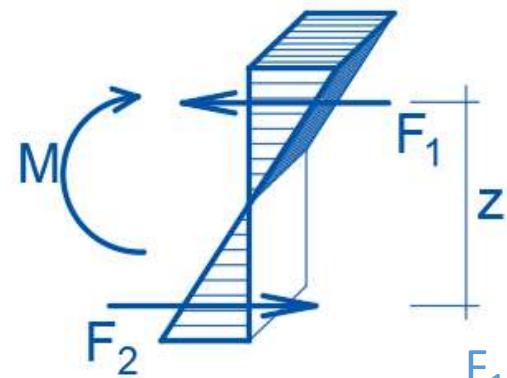
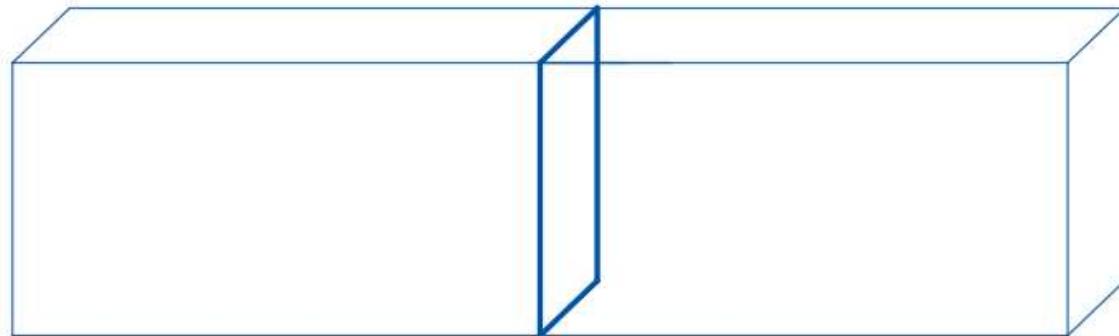
Ravnoteža tijela

Ravnoteža tijela

Ravnoteža tijela

$$\sum H_i = 0 \rightarrow F_1 = F_2$$

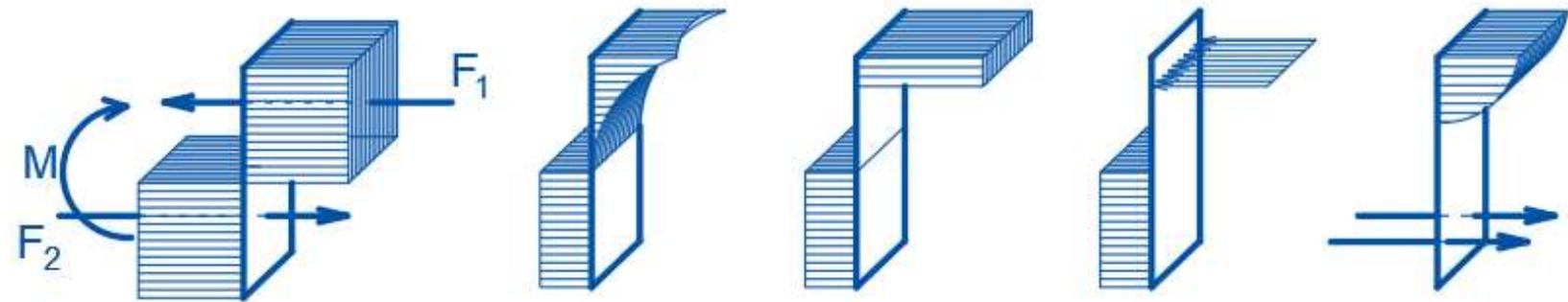
$$\sum M_i = 0 \rightarrow F_1 \times z = F_2 \times z = M$$

F_1 = volumen prizme u gornjoj zoni

F_2 = volumen prizme u donjoj zoni

M = vanjski moment

Ravnoteža tijela

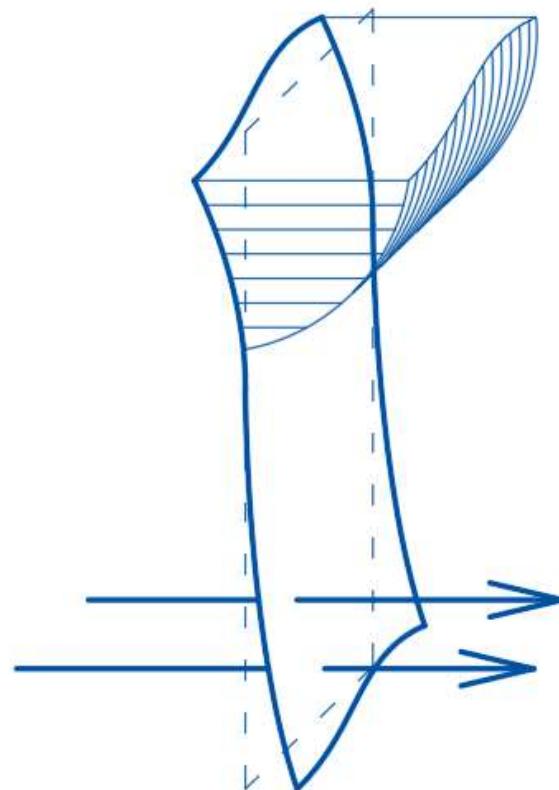
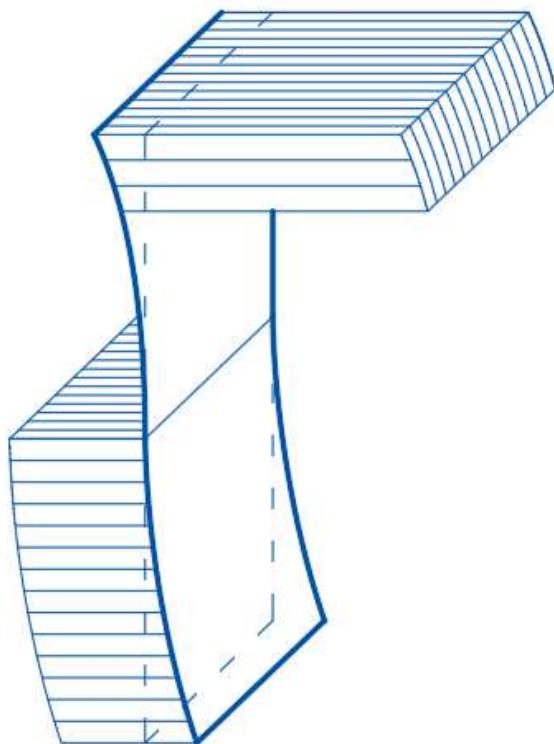

$$\sum H_i = 0 \rightarrow F_1 = F_2$$

$$\sum M_i = 0 \rightarrow F_1 \times z = F_2 \times z = M$$

F_1 = volumen prizme u gornjoj zoni
 F_2 = volumen prizme u donjoj zoni
 M = vanjski moment

Ravnoteža tijela

Granično stanje nosivosti - GSN

Osnovne pretpostavke za proračun prema graničnim stanjima nosivosti (GSN):

Bernoulliyeva teorija ravnih presjeka: ravni presjeci ostaju ravni i poslije deformacije

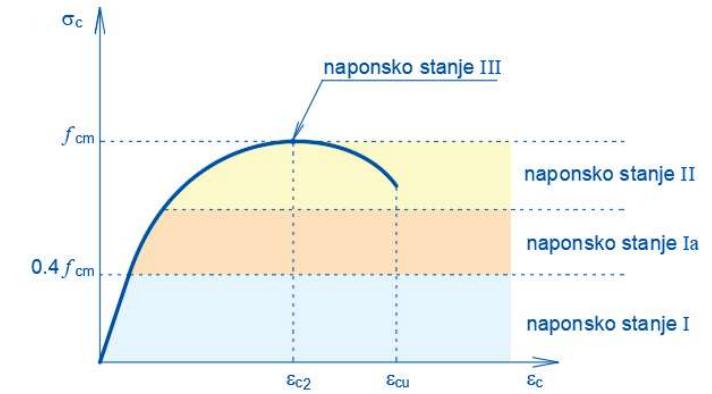
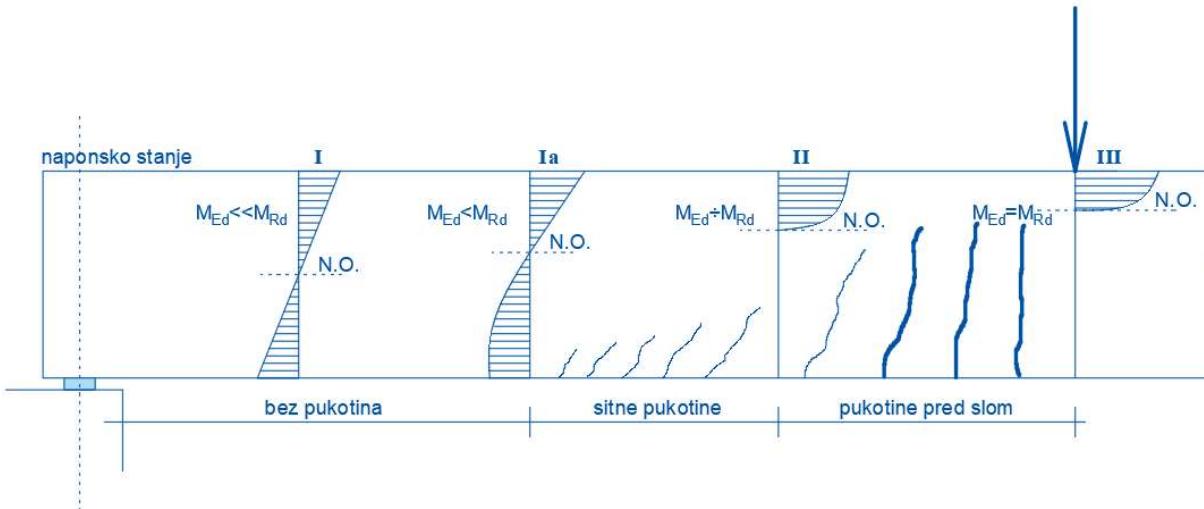
Beton i armatura djeluju zajedno do sloma

Deformacije betona i armature su jednake

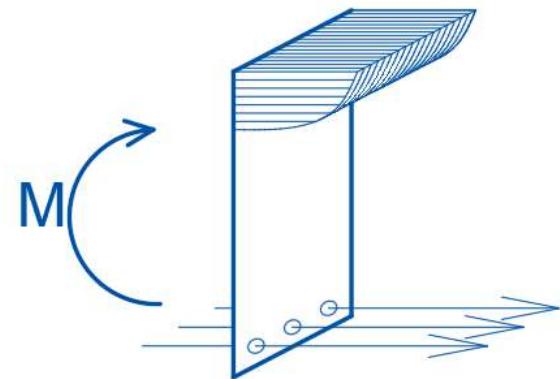
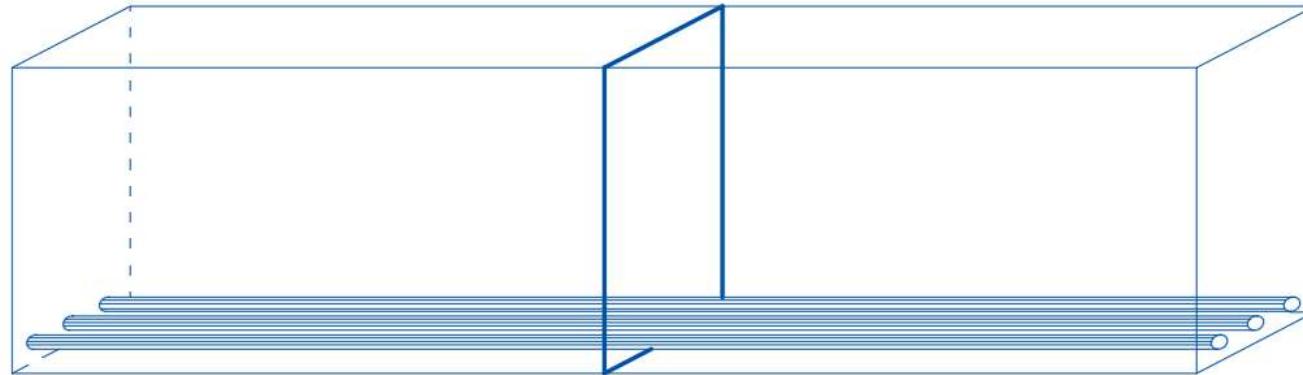
Beton ne preuzima naprezanja u vlačnoj zoni (pukotine)

Granično stanje nosivosti – GSN

Čisto savijanje

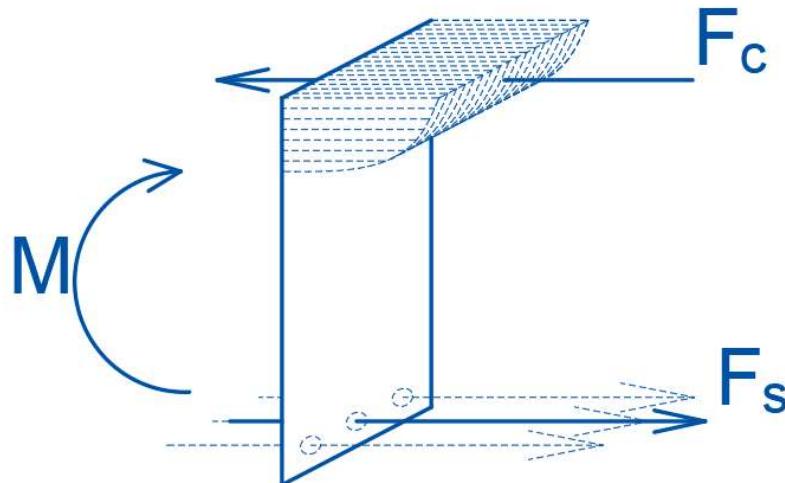
Granično stanje nosivosti – GSN Čisto savijanje

Naponsko stanje III:
Granično stanje nosivosti

Granično stanje nosivosti – GSN

Čisto savijanje

POZNATO:

1. Vanjski moment savijanja – dobiven analizom opterećenja i proračunom statičkog sustava
2. Rezultantna (zamjenska) sila u betonu F_c – dobivena kao volumen prizme naprezanja. Pri tome moramo znati materijalne karakteristike betona kako bismo odredili ploštinu baze prizme (volumen se dobije množenjem ploštine baze sa širinom presjeka).

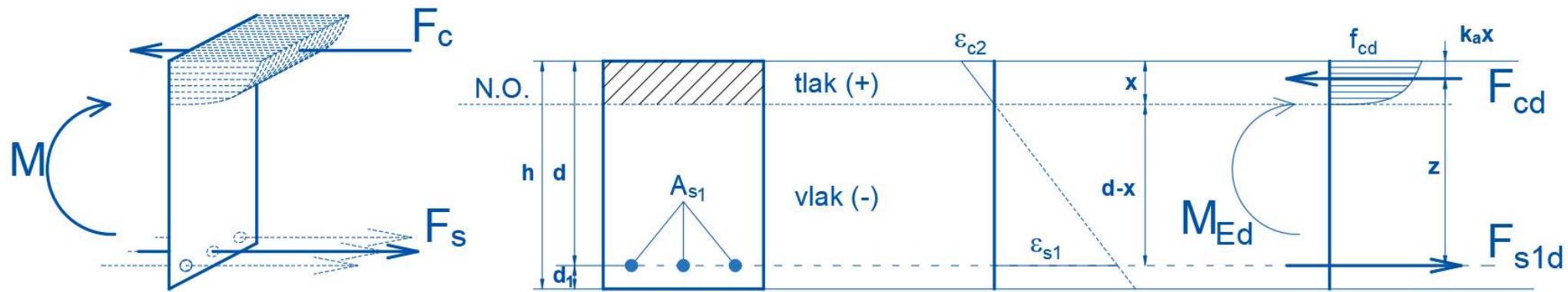
Zadatak dimenzioniranja: uspostaviti ravnotežu poprečnog presjeka (kao krutog tijela)!

NEPOZNATO:

1. Rezultantna (zamjenska) sila u čeliku za armiranje F_s . Pri tome želimo ugrađenu armaturu iskoristiti najviše što je moguće pa je poznato najveće naprezanje (ovisno o klasi čelika). Stoga se zadatak svodi na određivanje potrebne ploštine poprečnog presjeka armature ($\sigma_s = F_s / A_s \rightarrow A_s = F_s / \sigma_s$).

Granično stanje nosivosti – GSN

Čisto savijanje

Podsjetnik za oznake:

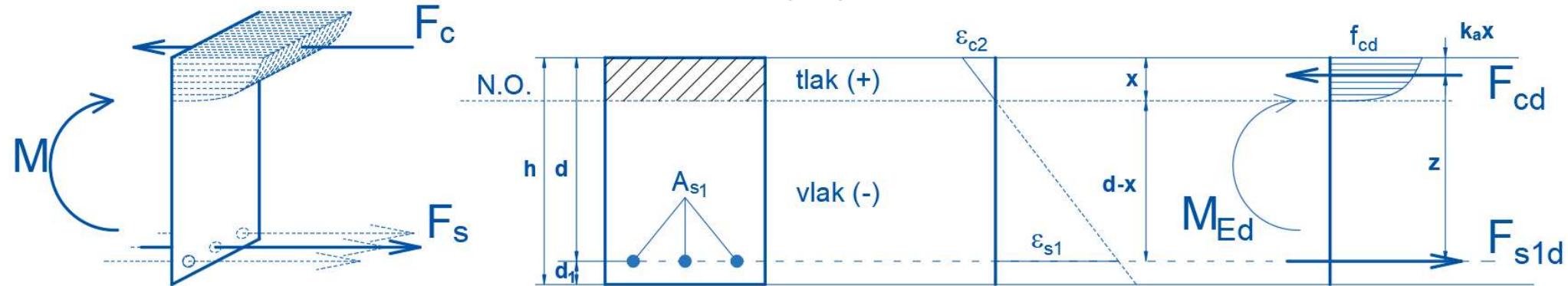
1. Indeks _c uvijek se odnosi na beton
2. Indeks _d uvijek se odnosi na računsku vrijednost (indeks k na karakterističnu)
3. Indeks ₁ uvijek se odnosi na vlak, razvlačenje, produljenje
4. Indeks ₂ uvijek se odnosi na tlak, skraćenje

Na primjer:

1. F_{s1d} čitamo: sila-čelik-vlak-računska (računska vlačna sila u čeliku)
2. ε_{c2} čitamo: relativna deformacija-beton-tlak (relativno skraćenje betona)

Granično stanje nosivosti – GSN

Čisto savijanje

Diskusija o dijagramu relativnih deformacija po visini presjeka:

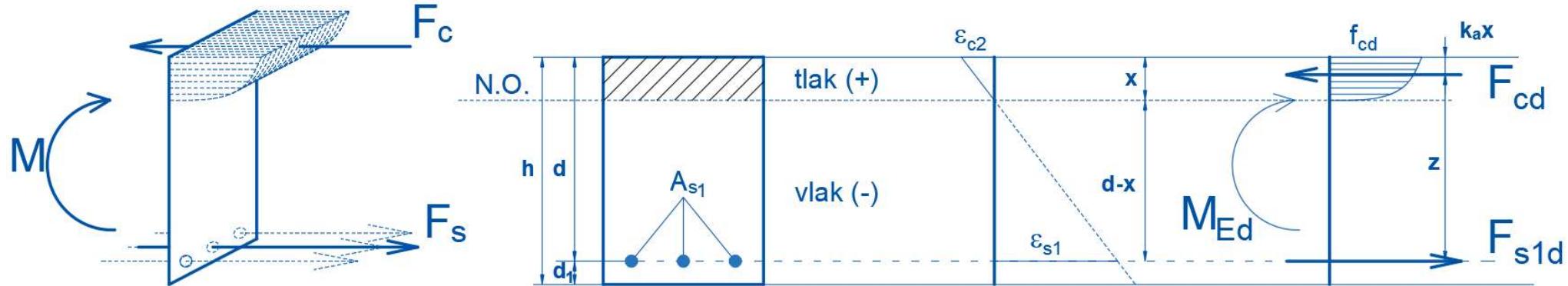
1. Zašto je dijagram linearan?
 2. Što u stvarnosti predstavlja dijagram deformacija?
 3. Zašto je vrijednost relativne deformacije nula na mjestu neutralne osi?
 4. Zašto je deformacija čelika proporcionalna s deformacijama betona (proizlazi iz sličnosti trokuta)?

Diskusija o dijagramu naprezanja betona po visini presjeka:

1. Zašto je dijagram nelinearan?
 2. Kako dobiti oblik krivulje?
 3. Kako naći ploštinu i težište lika?
 4. Gdje djeluje sila F_{cd} ?
 5. Gdje djeluje sila F_{s1d} ?

Granično stanje nosivosti – GSN

Čisto savijanje

Uvjet ravnoteže: $M_{Ed} \leq M_{Rd}$ \Rightarrow $M_{Ed} = M_{Rd} = F_{cd} \cdot z = F_{s1d} \cdot z$

Zadatak se svodi na određivanje veličine i položaja rezultantne sile F_{cd} i veličine sile F_{s1d} !

Z. Sorić, T. Kišiček: Betonske konstrukcije 1

Str. 135 - 155

Granično stanje nosivosti – GSN

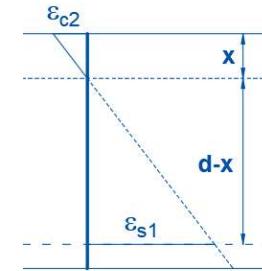
Čisto savijanje

$$M_{Ed} \leq M_{Rd} \quad \Rightarrow \quad M_{Ed} = M_{Rd} = F_{cd} \cdot z = F_{s1d} \cdot z$$

Položaj neutralne osi:

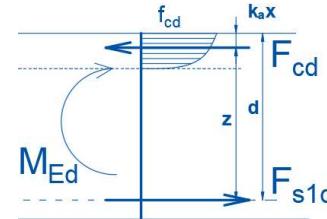
$$\varepsilon_c : x = \varepsilon_{s1} : (d - x) \quad \Rightarrow \quad x = \frac{|\varepsilon_c|}{|\varepsilon_c| + \varepsilon_{s1}} \cdot d = \xi \cdot d$$

$$\xi = \frac{|\varepsilon_c|}{|\varepsilon_c| + \varepsilon_{s1}}$$

Krak unutarnjih sila:

$$\begin{aligned} z &= d - k_a \cdot x = d - k_a \cdot (\xi \cdot d) \\ &= (1 - k_a \cdot \xi) \cdot d \\ &= \zeta \cdot d \end{aligned}$$

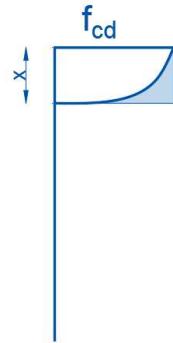

Granično stanje nosivosti – GSN

Čisto savijanje

$$M_{Ed} = M_{Rd} = F_{cd} \cdot z = F_{s1d} \cdot z$$

Rezultantna sila u betonu:

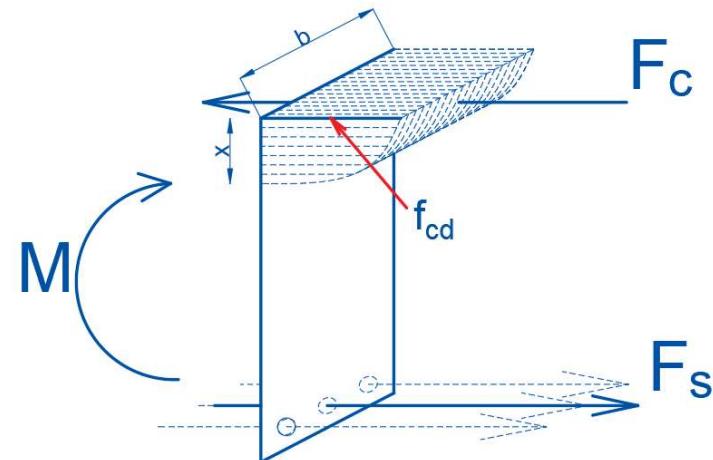

$$F_{cd} = f_{cd} \cdot \alpha_v \cdot x \cdot b$$

$$\xi \cdot d$$

$$F_{cd} = f_{cd} \cdot \alpha_v \cdot (\xi \cdot d) \cdot b$$

Volumen prizme naprezanja
(ploština baze \times visina $- b$)

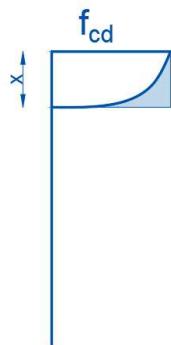
Rezultantna sila u armaturi: $F_{s1} = A_{s1} \cdot \sigma_{s1}$ $\sigma_{s1} = \varepsilon_{s1} \cdot E_s \leq f_{yd}$

$$F_{s1} = A_{s1} \cdot f_{yd}$$

Diskusija o dijagramu naprezanja betona po visini presjeka:
1. O čemu ovisi oblik dijagrama?

Granično stanje nosivosti – GSN

Čisto savijanje

$$F_{cd} = f_{cd} \cdot \alpha_v \cdot (\xi \cdot d) \cdot b$$

Volumen prizme naprezanja
(ploština baze \times visina $- b$)

$$0 < \varepsilon_c \leq 0,0020$$

$$\alpha_v = \frac{1000 \cdot \varepsilon_c}{12} \cdot (6 - 1000 \cdot \varepsilon_c)$$

$$k_a = \frac{8 - 1000 \cdot \varepsilon_c}{4 \cdot (6 - 1000 \cdot \varepsilon_c)}$$

$$0,0020 < \varepsilon_c \leq 0,0035$$

$$\alpha_v = \frac{3000 \cdot \varepsilon_c - 2}{3000 \cdot \varepsilon_c} \cdot (6 - 1000 \cdot \varepsilon_c)$$

$$k_a = \frac{1000 \cdot \varepsilon_c \cdot (3000 \cdot \varepsilon_c - 4) + 2}{2000 \cdot \varepsilon_c \cdot (3000 \cdot \varepsilon_c - 2)}$$

Granično stanje nosivosti – GSN

Čisto savijanje

$$M_{Ed} = M_{Rd} = F_{cd} \cdot z = F_{s1d} \cdot z$$

$$x = \xi \cdot d \quad z = \zeta \cdot d$$

$$F_{cd} = f_{cd} \cdot \alpha_v \cdot (\xi \cdot d) \cdot b \quad F_{s1d} = A_{s1} \cdot f_{yd}$$

$$F_{cd} \cdot z = f_{cd} \cdot \alpha_v \cdot (\xi \cdot d) \cdot b \cdot \zeta \cdot d = (b \cdot d^2 \cdot f_{cd}) \cdot (\xi \cdot \zeta \cdot \alpha_v)$$

$$M_{Ed} = (b \cdot d^2 \cdot f_{cd}) \cdot (\xi \cdot \zeta \cdot \alpha_v)$$

Ovisi o vanjskom opterećenju

Ovisi o odabranom presjeku i materijalu

Ovisi o odabranom paru deformacija ε_c i ε_{s1}

$$F_{s1d} \cdot z = A_{s1} \cdot f_{yd} \cdot z = A_{s1} \cdot f_{yd} \cdot (\zeta \cdot d)$$

$$M_{Ed} = A_{s1} \cdot f_{yd} \cdot (\zeta \cdot d)$$

Ovisi o odabranom presjeku i materijalu

Ovisi o odabranom paru deformacija ε_c i ε_{s1}

Granično stanje nosivosti – GSN Čisto savijanje

$$M_{Ed} = (b \cdot d^2 \cdot f_{cd}) \cdot (\xi \cdot \zeta \cdot \alpha_v) \quad \mu_{Ed} = \xi \cdot \zeta \cdot \alpha_v$$

$$\mu_{Ed} = \mu_{Rd} = \frac{M_{Ed}}{b \cdot d^2 \cdot f_{cd}}$$

$$M_{Ed} = A_{s1} \cdot f_{yd} \cdot (\zeta \cdot d)$$

$$A_{s1} = \frac{M_{Ed}}{f_{yd} \cdot (\zeta \cdot d)}$$

ε_c (%)	ε_{s1} (%)	ξ	ζ	μ_{Rd}
-3,5	15,0	0,189	0,921	0,120
-3,4	18,5	0,159	0,934	0,120
-2,6	10,0	0,206	0,919	0,120
-1,7	5,0	0,265	0,907	0,120

Diskusija:

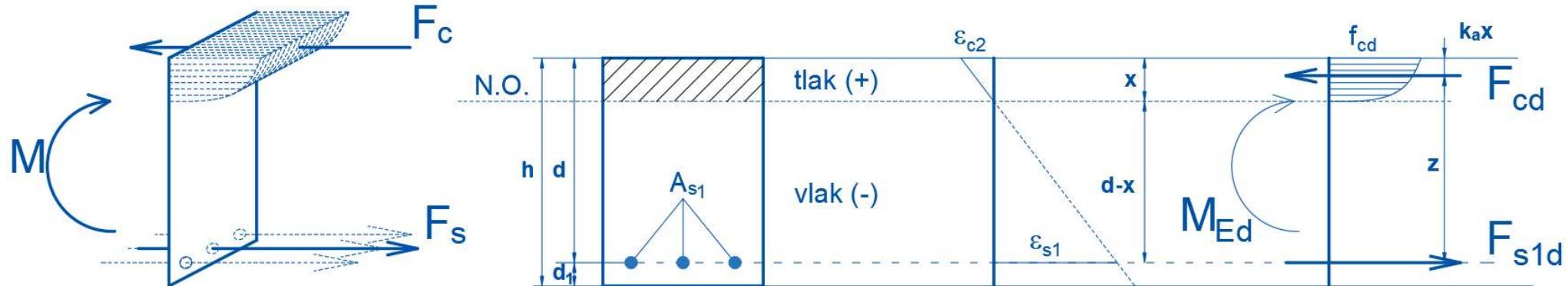
1. Koji par deformacija odabrat?

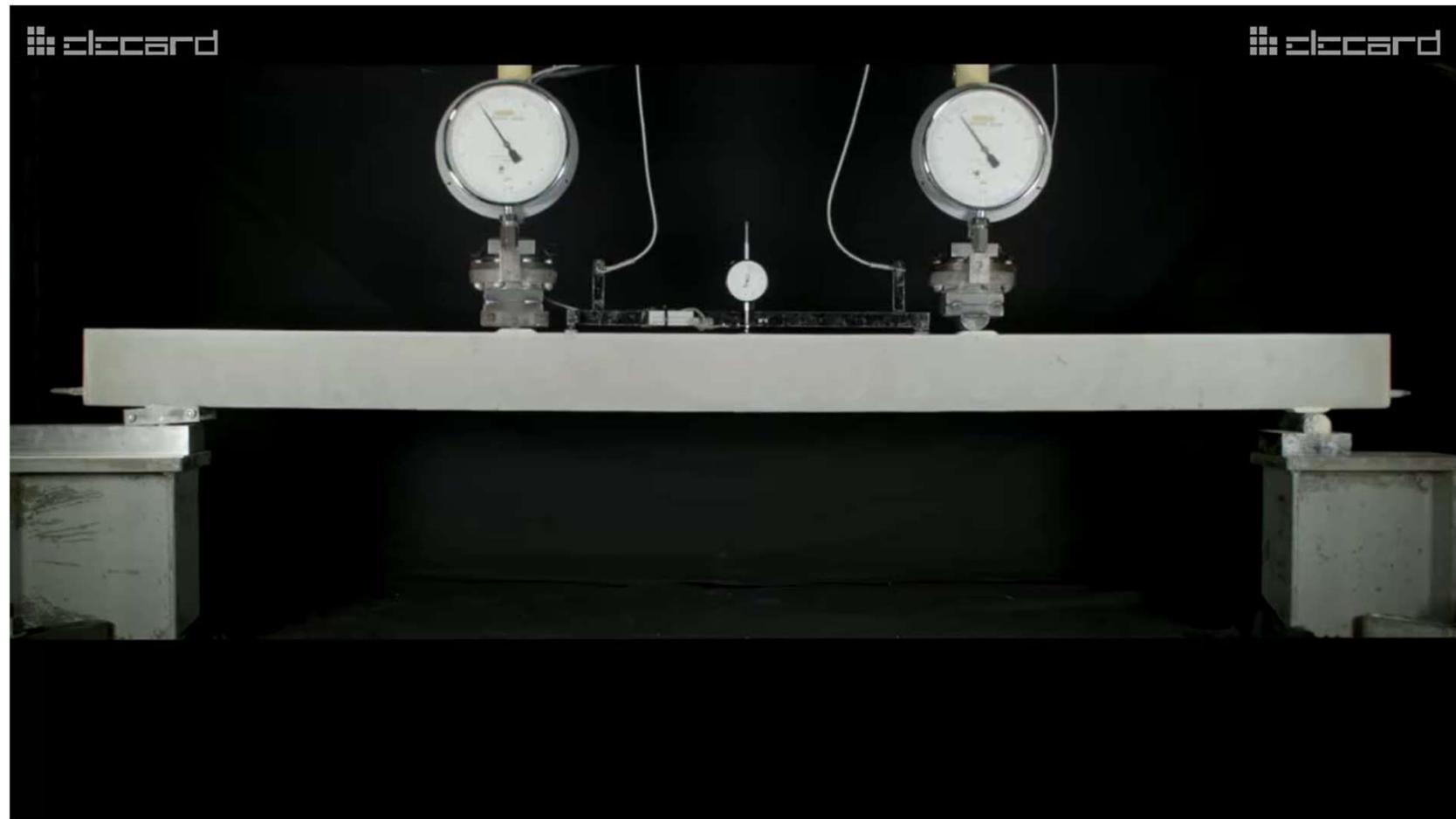
Granično stanje nosivosti – GSN

Čisto savijanje

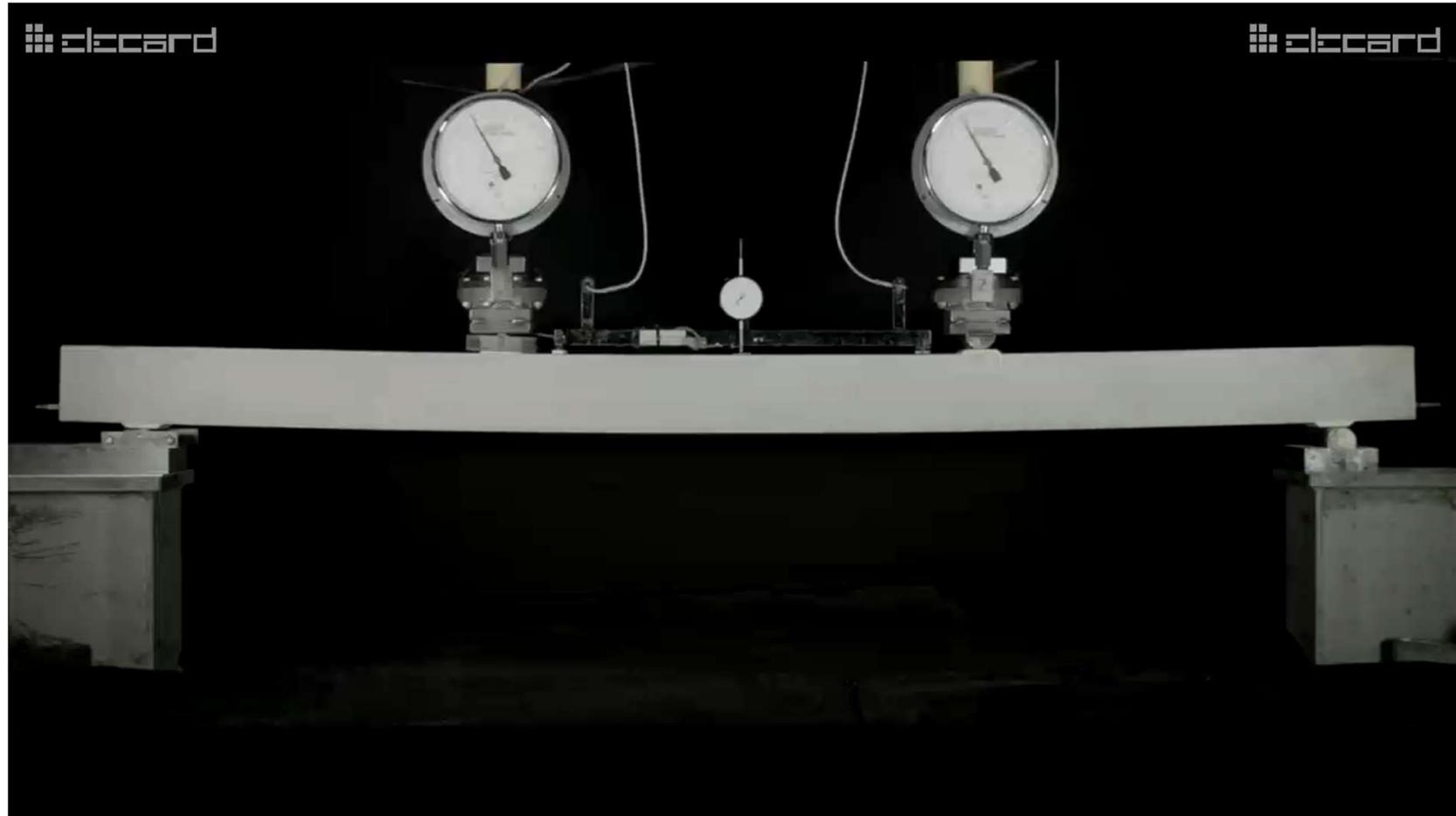
Diskusija:

1. Što se događa ako je premalo armature?
2. Što se događa ako je previše armature?

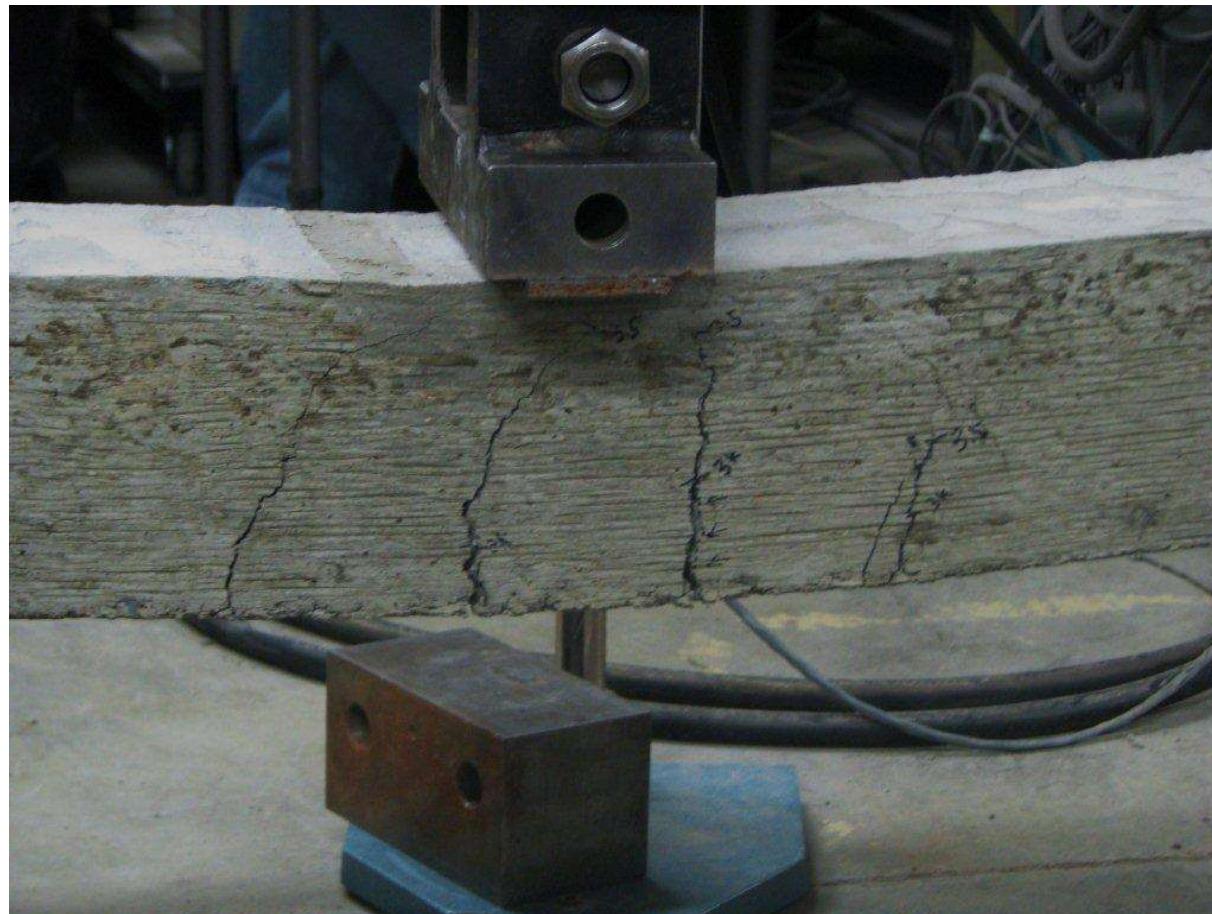

Izvor: Materials Lab Online (<https://thinkup.org/innovation/materials-lab-online/>)

Izvor: Materials Lab Online (<https://thinkup.org/innovation/materials-lab-online/>)

Izvor: <http://reinforced-concrete.blogspot.com/>

Ponavljanje

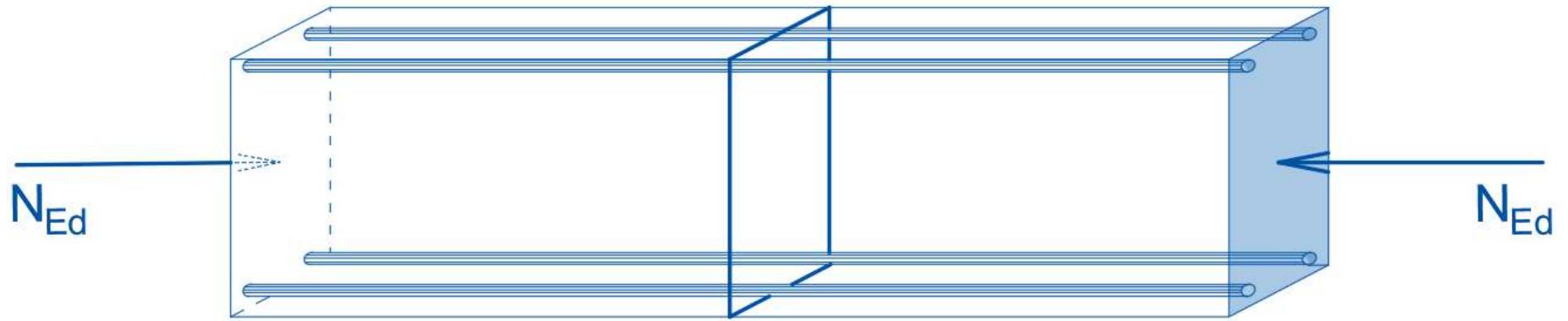
Centrična uzdužna sila

Z. Sorić, T. Kišiček: Betonske konstrukcije 1

Str. 233 - 245

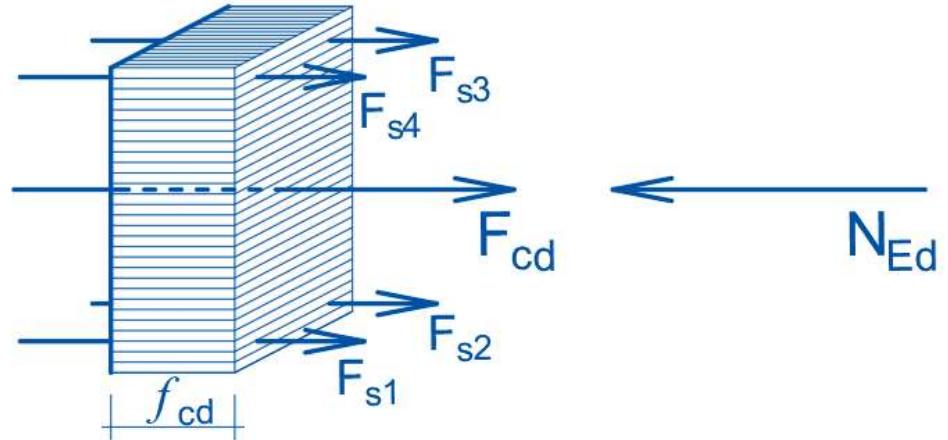
Granično stanje nosivosti – GSN

Centrična tlačna sila

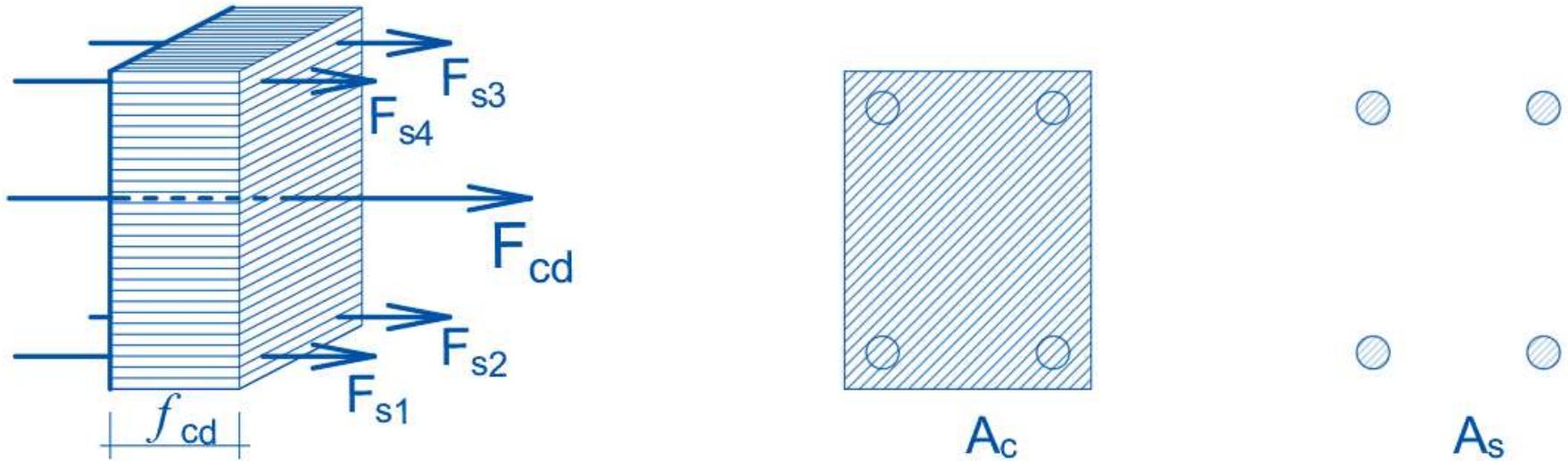
Uvjet ravnoteže:

$$N_{Rd} = N_{Ed}$$

Granično stanje nosivosti – GSN

Centrična tlačna sila

$$N_{Rd} = N_{Ed}$$

$$N_{Rd} = F_{cd} + F_{s1} + F_{s2} + F_{s3} + F_{s4}$$

$$F_{cd} = f_{cd} \cdot (A_c - A_s)$$

$$F_{sd} = (A_{s1} + A_{s2} + A_{s3} + A_{s4}) \cdot f_{yd} = A_s \cdot f_{yd}$$

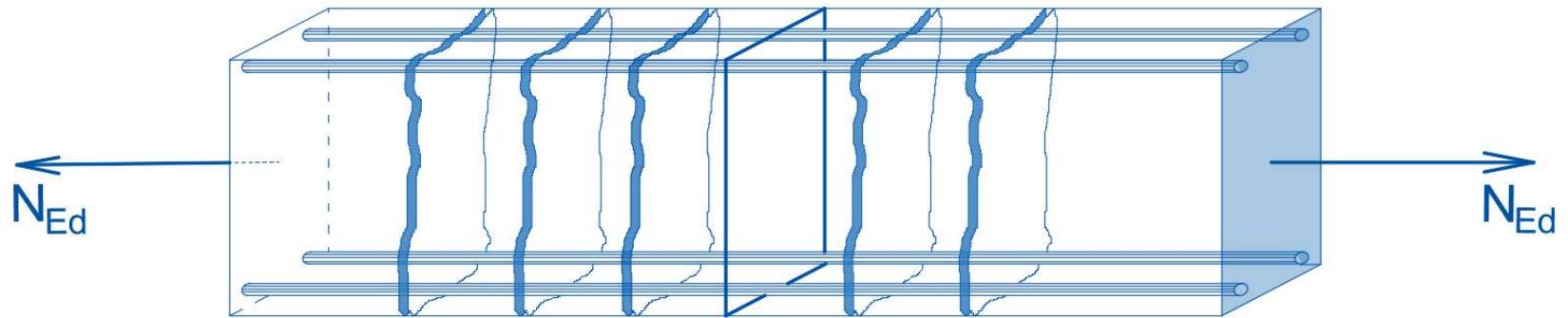
$$f_{cd} \cdot (A_c - A_s) + A_s \cdot f_{yd} = N_{Ed}$$

$$A_{s,req} = \frac{N_{Ed} - A_c \cdot f_{cd}}{f_{yd} - f_{cd}}$$

Granično stanje nosivosti – GSN

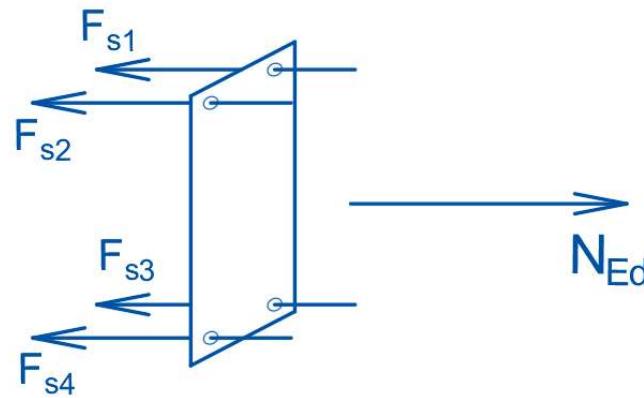
Centrična vlačna sila

Slučaj 1: dopuštaju se pukotine u betonu

Uvjet ravnoteže:

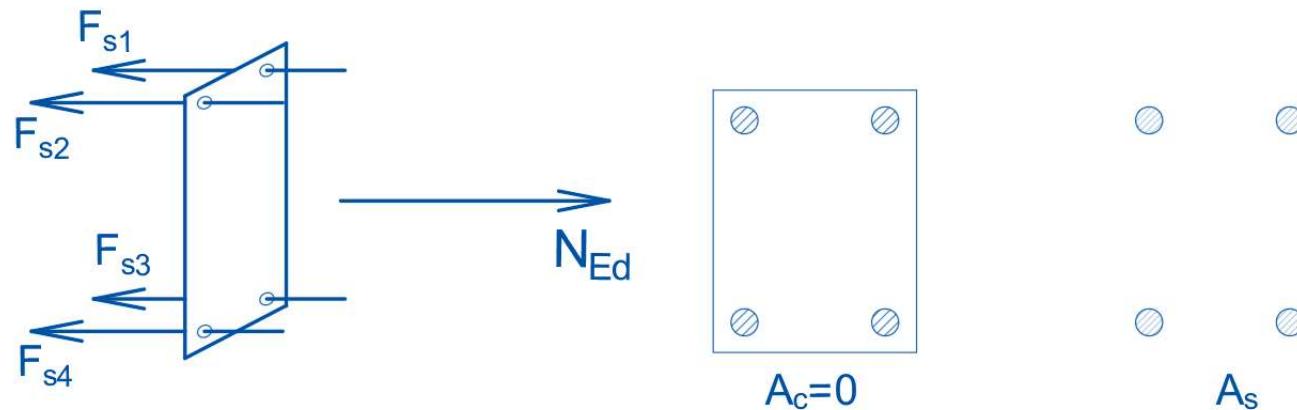
$$N_{Rd} = N_{Ed}$$

Granično stanje nosivosti – GSN

Centrična vlačna sila

Slučaj 1: dopuštaju se pukotine u betonu

$$N_{Rd} = N_{Ed}$$

$$N_{Rd} = F_{s1} + F_{s2} + F_{s3} + F_{s4}$$

$$F_{sd} = (A_{s1} + A_{s2} + A_{s3} + A_{s4}) \cdot f_{yd} = A_s \cdot f_{yd}$$

Betonske konstrukcije 2

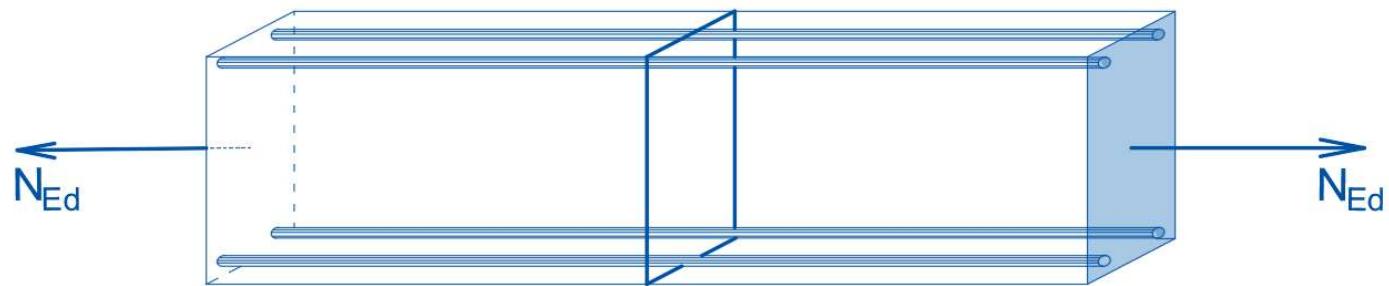
$$A_s \cdot f_{yd} = N_{Ed}$$

$$A_{s,req} = \frac{N_{Ed}}{f_{yd}}$$

Granično stanje nosivosti – GSN

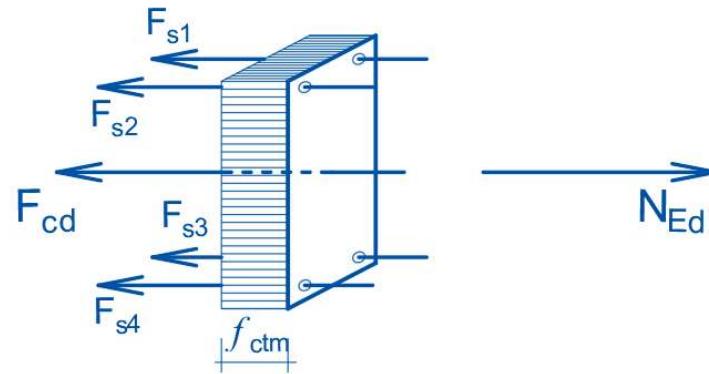
Centrična vlačna sila

Slučaj 2: ne dopuštaju se pukotine u betonu

Uvjet ravnoteže:

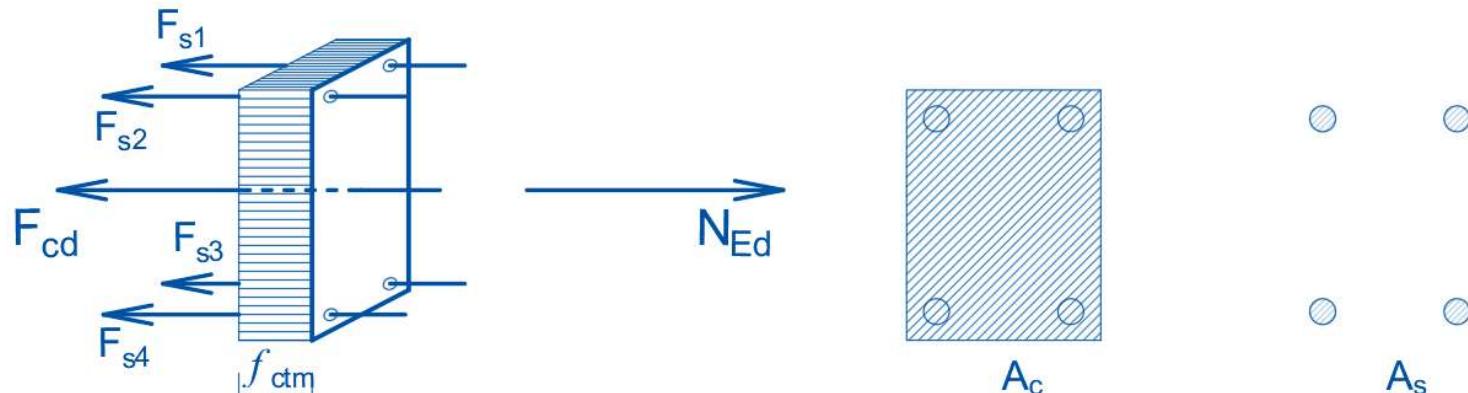
$$N_{Rd} = N_{Ed}$$

Granično stanje nosivosti – GSN

Centrična vlačna sila

Slučaj 2: ne dopuštaju se pukotine u betonu

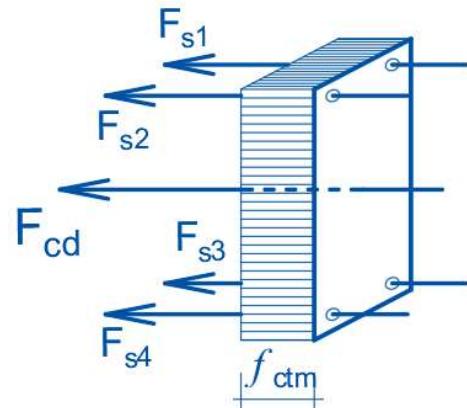
Ograničenja:

$$\varepsilon_{c,max} = \varepsilon_{s,max} = 0,1\text{ }/\!\!_{\infty} = 0,0001$$

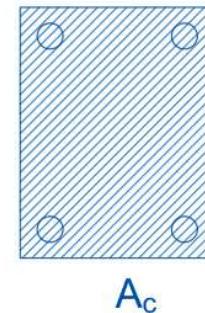
$$\sigma_s = E_s \cdot \varepsilon_{s,max} = 200000 \cdot 0,0001 = 20 \text{ N/m m}^2 = 2,0 \text{ k N/c m}^2$$

Granično stanje nosivosti – GSN

Centrična vlačna sila

$$A_c \geq 2$$

$$N_{Rd} = N_{Ed}$$

$$N_{Rd} = A_c \cdot f_{ctm} + A_s \cdot \sigma_s \quad N_{Ed} = N \cdot \gamma_I \quad \rightarrow \quad 1,2 \leq \gamma_I \leq 1,5$$

$$A_s \cdot f_{yd} = N_G \cdot \gamma_G + N_Q \cdot \gamma_Q = N \cdot \gamma_F \quad \gamma_F = \frac{N_G \cdot \gamma_G + N_Q \cdot \gamma_Q}{N_G + N_Q}$$

$$A_{s,req} = \frac{N \cdot \gamma_I - A_c \cdot f_{ctm}}{\sigma_s}$$

$$A_c \geq \frac{A_s \cdot \gamma_I}{f_{ctm}} \left(\frac{f_{yd}}{\gamma_F} - \frac{\sigma_s}{\gamma_I} \right)$$